

Norges Handikapforbund
Nord-Norge

Årsmelding 2017-2018

INNLEDING

I denne perioden (2017-2018) har det vært en omfattende omstrukturering i hele NHF på landsbasis, og det har i tillegg vært store endringer på regionskontoret.

Tidligere regionskontorleder trådte ut av sin stilling i juni 2017. Første periode av 2017 opplevde vi uforutsette hendelser (sykemelding og flytting/bytte av kontorlokaler). I tillegg måtte vi bruke tid og ressurser på rekruttering av ny regionkontorleder og ny organisasjonskonsulent. Høsten 2017 måtte vi nok en gang bytte kontorlokaler. Men etter flyttingen 10. august 2017 har ansatte og tillitsvalgte fått bruke tiden på vårt viktige arbeid med å fremme likestilling og aktiv samfunnsdeltakelse for funksjonshemmede.

En viktig milepæl denne perioden er at Norges Handikapforbund fikk et tydelig samfunnsoppdrag, nytt interessepolitisk program og en ny strategi som har vært førende for vår satsning i 1 år og 6. måneder av denne årsmøteperioden.

I startfasen av implementering av ny strategi har vi hatt fokus på å samkjøre vår regionale aktivitet tettere opp til resten av NHF. Vårt første steg i omstruktureringen har vært å dra nytte av stordriftsfordelene man får ved å jobbe på de samme områdene som resten av organisasjonen. Med bakgrunn i dette valgte vi i 2017-2018 å legge vår regionale aktivitet tett opp til de 4 nasjonale prosjektene. Vi ønsket å teste ut om en slik arbeidsmetode kunne hjelpe oss å fremme strategiens mål om «å løfte i flokk» og «bli et sterkere vi». Vi har også jobbet med å gjøre den nye strategien kjent for lokallag, landsforeningslag og medlemmer. Vi ser at vi er i gang med arbeidet, men vi er ennå ikke i mål. Det er fordi implementering av ny strategi tar tid.

REGIONSTYRET:

Regionstyret har bestått av:

Barbro Holmstad (Regionleder)

Gunnar Olsen (Nestleder)

Inger K. Svenning (Styremedlem)

Jan-Erik Vonheim (Styremedlem)

Terje Johan Ellila (Styremedlem)

VARAREPRESENTANTER:

Liv Ellinor Hammer

Mikal Bye

Marit Falkensten

Merete Krohn

REGIONSTYRETS AKTIVITET:

I 2017 ble det avholdt 5 ordinære styremøter og 2 nettmøter. I 2018 ble det avholdt 4 ordinære styremøter og 1 nettmøte. Det har tilsammen blitt behandlet 100 saker. Protokollene ligger på NHF Nord-Norges hjemmeside.

I denne årsmøteperioden har regionstyret hatt særlig fokus på å øke sin aktivitet og synlighet i regionen. Ut fra dette har vi prioritert å reise ut og fremme handikappolitisk arbeid i alle tre fylkene. Regionstyret har også valgt å satse på NHF sine kampanjer/aksjoner, og har ut fra

dette jobbet mye med planlegging og gjennomføring av fire kampanjer: Første kampanjen var Valg 2017. Den andre kampanjen var «Nok er Nok», stopp raseringen av hjelpemiddelordningen. Den tredje kampanjen var Markering av Slagdagen og den fjerde kampanjen var FN-dagen 3. desember.

I tilknytting til å fremme økt aktivitet og synlighet har det vært nyttig å teste ut flere og nye arbeidsmetoder, og vi har blant annet tatt i bruk arbeidsmøter på videokonferanse. Styret ser at det framover ligger mange muligheter og et stort brukspotensial med digitale møteplasser.

LOKALLAG OG LANDSFORENINGSLAG:

NHF RANA - leder Eva Aag Isaksen

NHF TANA – leder Jorun Jessen Bordi (2017) og Terje Ellila (i 2018)

NHF SORTLAND OG OMEGN – leder Asbjørn Simonsen

NHF KVÆNANGEN – leder Berit K. Bjørnholt (2017) og Håkon Thomassen (2018)

NHF NORDKAPP – leder Bjørg Salthammer Pettersen

NHF HAMMERFEST – leder Kjell-Magen Johansen

NHF NARVIK – leder Mari Tove Ådal

NHF BODØ – leder Terje Alm fram til mai 2018 (laget ble lagt under administrasjon pga. lite aktivitet.)

NHF BRØNNØY – leder Mariette Korsrud

NHF NORDREISA – leder Anny Jorun Skjervø

NHF TROMSØ – leder Marit Falkensten (2017) og Åge Bjerkvik (2018)

NHF BINDAL – leder Randi Finvik Haugdal-Sætran

NHF ANDØY – leder Odd-Einar Gudbrandsen

NHF BALLANGEN – leder Nancy Johansen

LFS ØST-FINNMARK – leder Liv E. Hammer

LFS TROMS – leder Hans-Erik Jensen

LFS NORDLAND – leder Randi Nesje

LFPS NORDLAND – leder Gunnar Olsen (2017) og Edward Elvegård (2018)

LFPS NORD – Jan Erling Akselsen

LFA NORD NORGE - leder Arvid Eilertsen

ALF TROMS – leder Hans Justin Olsen

LKB TROMS – leder Janike Rype (2017) og Maria Edvardsen (2018)

LKB FINNMARK – leder Tonje Hanssen

LFPS NORD – leder Jan Erling Akselsen

LFN NORDLAND – leder Nina Nordheim

LFN TROMS OG FINNMARK: leder Odd-Einar Bugge fram til juni 2018 (- ble lagt under administrasjon pga. lite aktivitet.)

NHFU NORD-NORGE – se eget avsnitt.

REGIONSKONTORET

Regionskontoret har i denne perioden hatt 100% fast stilling regionkontorleder og 50% fast stilling organisasjonskonsulent/ 50% prosjektstilling. Til sammen utgjør dette 2 årsverk i 2017 og 2018.

50% prosjektstilling vurderes kontinuerlig ut fra den økonomiske situasjonen. 25 % av konsulentstilling har fra 10.08.17 vært øremerket satsning på unge og unge voksne. Fra august 2017 til juli 2018 var prosjektstillingen knyttet til «Våg å vær synlig» (finansiert av

Extrastiftelsen) og «NHF for alle» (finansiert av NHF sentralt). Fra august 2018 til desember 2018 ble prosjektstillingen finansiert av «NHF for alle».

Våre interessepolitiske satsningsområder innen blant annet universell utforming av bygg og uteområder, bil og transport med mere har i all hovedsak blitt ivaretatt ved at vi har svart på henvendelser fra omgivelser og medlemmer. Det har vært snakk om å gi høringsvar, holde innlegg på konferanse, gi svar på medie henvendelser, gi telefon/epost-rådgiving om rettigheter/lovverk med mere.

NORGES HANDIKAPFORBUNDS UNGDOM NORD-NORGE:

Ungdomslaget vårt er, og skal være en naturlig del av regionens arbeid. Styret i NHFU NN besto i perioden av følgende medlemmer:

Dagny Sofie Dahl	Leder (2017-2018)
Linn Marie Talsethagen	Økonomiansvarlig (2017-2018) + (Nestleder i 2017)
Frode Heggelund	Styremedlem (2017-2018)
Henriette Andreassen	Styremedlem i 2017 + Nestleder i 2018
Hanne Øverli	Styremedlem (2017)
Hanne Eriksson	Styremedlem (2018)
Angelica Skog	Styremedlem (2018)
Marte Imingen	Styremedlem (2018)
Mathias Halvorsen	Møtende vara (2018)
Regine Elvevold	Vara (2017-2018)

NHFU AKTIVITETER 2017:

I 2017 hadde NHFU NN 7 styremøter. I tillegg ble det arrangert høstsamling og julebord. NHFU har også deltatt i valgkampsarbeid. Flere bidro også med å arrangere sentrale kurs, herunder tillitsvalgtkurs, boligkurs, seksualitetskurs og BPA-seminar, hvor det var godt oppmøte av NHFUere fra region Nord. Styremøtene ble holdt via skype, mens de andre arrangementene var fysiske møter i Tromsø.

Under høstsamlingen utførte NHFU et «IKKEOK!» stunt hvor de stilte ut «flytteesker» med tekst som forteller hva funksjonshemmede opplever av diskriminering, og som fører til at man ikke kan bo der en vil. Under valgkampen trakk flere av NHFUere ut i gatene for å snakke med lokale politikere. Hanne Eriksson var med å arrangere en nasjonal ungdomspolitikerdebatt på NHF sine hovedkontorer i Oslo, og informasjon ble spredt i media.

Julebordet ble dette året slått sammen med Våg å vær synlig arrangementet. Det var fokus på kursing/inspirasjon og planlegging av en videokampanje som ble gitt ut våren 2018.

NHFU hadde også et medlem som deltok på det nasjonale talentutviklingsprosjektet til NHF. Dagny Sofie var observatør og Henriette var delegat under NHF sitt landsmøte. Regine deltok på BPA-seminar i Asker. Hanne, Henriette og Dagny Sofie var med å arrangere tillitsvalgtkurs i Oslo. Regine var med å arrangere seksualitetskurs på Hamar.

NHFU AKTIVITETER 2018:

I forbindelse med årsmøtet 2018 arrangerte NHFU NN stand i sentrum. Her ble det delt ut info-materiell og slått av en prat med forbigående. Ungdommene deltok også på Frivillighetensdag hvor det ble delt ut informasjon, og hvor besøkende kunne prøvekjøre elektrisk rullestol. De tok også kontakt med de politiske partiene for å diskutere utfordringer vi møter i hverdagen.

Videre har de hatt tilgjengelighetsgerilja og aksjonert mot utesteder i Tromsø sentrum. Her tok de kontakt med ansatte på utestedene, påpekte mangler og inviterte til dialog for å gi innspill til hvordan utestedene kan bli mer tilgjengelige. I etterkant sendte Regine inn et leserinnlegg til iTromsø og Nordlys, og dette kom på trykk. På årets sommeravslutning arrangerte NHFU et fotokurs for medlemmene. Her lærte de blant annet om hvordan man kunne bruke selfiestick som et praktisk hjelpemiddel når man er rullestolbruker.

I 2018 bestemte NHFU seg for å begynne å arrangere pizzakvelder. Dette ønsket de å gjøre for å møtes sosialt og for å åpne opp for potensielt nye medlemmer. NHFU har også deltatt på PRIDE sammen med NHF, Prima Assistanse og Uloba. I forkant inviterte NHFU og Uloba til paroleverksted. Det ble en suksess, og noe vi ønsker å gjenta i forbindelse med 8. mars 2019.

NHFU arrangerte juleavslutning for medlemmene. De fikk låne hytta til NHF Tromsø og hadde tacokveld, dro på bowling og hadde utflukt til Tromsø museum.

RESULTATER OG ERFARINGER FRA REGIONSTYRETS ARBEID:

Høsten 2017:

Stortingsvalget 2017 i Nordland, Troms og Finnmark:

I forbindelse med stortingsvalget 2017 har regionstyret og ansatte oppsøkt stortingskandidater i Alta, Tromsø og Bodø. Vi har utfordret politikerne til å fortelle hva de og deres partier ville gjøre for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Vår hensikt var å lytte og komme med supplerende innspill der vi mente at politikken var mangelfull. Vi tenker at dialog og meningsutveksling er viktig for å få mer kunnskap og endre holdninger. I tillegg har det vært viktig å «vise NHF-ansikt» og bryte ned terskler slik at stortingspolitikere og NHFere lettere skal kunne ta kontakt med hverandre. Vi har hatt mange gode diskusjoner og tiden framover vil vise om vi klarer å få politikerne i de forskjellige partiene til å bli støttespiller for å realisere vårt samfunnsoppdrag. Les mer om Valg 2017 i kapittel «Våre kampanjer».

Kick Off- Høstsamling i Troms:

I November 2017 var regionstyret samlet i Tromsø. I tillegg til regionstyremøte valgte vi ha «Kick off -Sammen om en ny tid». Vi inviterte medlemmer og tillitsvalgte fra alle lokallag/landsforeningslag, og vi hadde to gode dager der vi ble bedre kjent med den nye strategien og vårt interessepolitisk program. Vi hadde også gleden av å samkjøre deler av Kick-Off sammen med ungdommer fra NHFU. Vi fikk tilbakemeldinger om at ungdommen ønsker et tettere samarbeid med moderorganisasjonen, spesielt på tema digitale plattformer. Ungdommene ber oss i NHF om å «dele» og «like» NHFU sine postinger på

Facebook. De ønsker også at vi skal ha et felles kurs for å lære mer og bli tryggere på digital kommunikasjon. Videre ønsket de dialog og samarbeid for å gjøre overgangen fra NHFU til NHF lettere og mer attraktiv. De unge var tydelige på at de trenger mer enn loddsalg, kaffe og kaker. Regionstyret mener at vi framover må jobbe mer målrettet for å finne et nytt format hvor unge og eldre kan skape noe nytt sammen.

På kick-off/samlingen var vi et stort NHF Team som jobbet sammen. Det var mange tillitsvalgte fra region nord, begge ansatte fra region nord, organisasjonskonsulentene fra region Øst og region Oslofjord-Vest. Prosjektleder for «Sammen om en ny tid» jobbet også sammen med oss denne helga. I tillegg bidro regionkontorleder fra Innlandet via videokonferanse. Det var vår første erfaring med «å stå sammen» - ung og gammel, sammen med andre regioner og med hovedkontoret ☺ Det fungerte utrolig bra.

Våren 2018:

Fokus på BPA og nettverk i Finnmark:

I februar 2018 møtes regionstyret i Alta. I tillegg til å ha styremøte hadde vi et felles opplegg med NHFU der målet var å bygge nettverk og skape oppmerksomhet omkring BPA i Alta. Fram til dette tidspunktet var ikke BPA-praksisen ifølge våre vurderinger optimale i Alta. Vi startet BPA-dagen med å ha et formøte med NFU Finnmark, Prima Assistanse og FFO Finnmark hvor vi diskuterte felles strategi før møtet med kommunen. Senere på dagen møtte vi ansatte og politikere i Alta kommune, der vi delte våre erfaringer og fikk gode diskusjoner om hva BPA er. Vi er glade for å registrere at Alta kommune senere har åpnet opp for andre leverandører, og vi har fått tilbakemeldinger om at tilfredsheten hos arbeidslederne har økt. Nå gjenstår det å jobbe for at timetallet står i samsvar med reelt behov for assistanse.

Hjelpemidler i Nordland:

Mai 2018 møttes regionstyret i Bodø, hvor vi skapte oppmerksomhet på tema hjelpemidler i hverdagsliv og fysisk aktivitet/idrett. Vi arrangerte en workshop hvor vi fikk inspirasjon og kunnskap om hva som finnes av muligheter og alternativer knyttet til hjelpemidler og et aktivt hverdagsliv. Dette var et arrangement for våre medlemmer, og vi hadde NAV og Norges Idrettsforbund med som

samarbeidspartnere. Vi ønsker å vise at funksjonshemmede kan og vil delta, og at hjelpemidler er avgjørende for vår aktive hverdag.

Høst 2018:

Likepersonsarbeid og samarbeid med andre frivillige organisasjoner i Nordland:

I november 2018 besøkte vi Mo i Rana og løftet fram vårt likepersonsarbeid og utfordret oss selv og andre miljøer (Frivillighetens hus og idrettslag) til å tenke hvordan vårt likepersonsarbeid kan være en ressurs/supplement i det frivillige arbeidet som utføres i idrettslag og i Frivillighetens hus. I vår henvendelse til ulike organisasjoner og miljøer la vi til grunn følgende intensjon:

«Vi har stor tro på at vi kan utrette mer når vi står sammen. En ide kan være at frivillige i Norges Handikapforbund bidrar inn/styrke deres tilbud innen besøkstjenesten ved å være et besøkstilbud for noen som har, eller av andre grunner ønsker å dele erfaringer knyttet til en hverdag med funksjonsnedsettelse. Det finnes helt sikker flere eksempler for hvordan vi, dere og andre organisasjoner i Rana kan utfylle hverandre, og vi håper derfor at dere har lyst til å møte oss».

Regionstyret hadde et nyttig møte med andre frivillige organisasjoner, og NHF Rana som også var tilstede, skal videreføre samarbeidet på de områder organisasjonene finner det hensiktsmessig.

BPA, likepersonsarbeid og nettverk i Troms:

I desember 2018 avviklet vi regionstyremøtet i Harstad. Her hadde vi fokus på BPA, og vi hadde et konstruktivt møte med både tildelingskontoret og politikere. I tillegg hadde vi med oss våre samarbeidspartnere i FFO Troms og Prima Assistanse. NFU Troms var også invitert, men var forhindret til å delta. På dette arrangementet satte vi søkelys på rettigheter og praktisering av BPA i Harstad. Vi sa ifra om hva som er intensjonen med BPA, hva BPA betyr for å få leve det livet en ønsker, og vi redegjorde for Norges forpliktelser jfr. FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Vi hadde også et samarbeidsmøte med FFO Troms for å videreføre/videreutvikle likepersonsarbeidet på sykehusenes brukerkontorer. Det er snakk om oppstart i Harstad, men prosessen er pr. i dag noe usikker.

Regionstyret opplever at det er nyttig og effektivt å være der folk er. Dialogen er viktig, og det er ingen tvil om at direkte kontakt skaper gode rammer for å løfte utfordringer, drøfte løsninger og finne felles møtepunkter. Det er ikke slik at verden forandrer seg umiddelbart etter et besøk, men vi har ennå til gode å se at vi ikke oppnår noen positiv effekt. Om ikke annet, så signaliserer vi at dette er viktig for oss, og at vi er villige til å møte opp på rådhus og samfunnshus dersom det er nødvendig.

VÅRE KAMPANJER:

Kampanje 1: Stortingsvalget 2017:

I Nordland var vi med på Frivillighetensdag i Bodø, og vi oppsøkte politikere og andre frivillige organisasjoner. Vi fikk en god prat med KrF, og du kan gå inn på vår Facebookside å finne fram

filmopptak av intervjuet. I tillegg har vi oppsøkt stortingspolitikere når de har hatt stand, blant annet første kandidaten til Senterpartiet. Andre stortingspolitikere har mottatt e-poster fra oss, og de har blitt utfordret på hva de vil gjøre for mennesker med nedsatt funksjonsevne dersom de kommer inn på Stortinget.

I Troms var NHF og NHFU aktiv under Frivillighetens dag. Vi traff alt fra første til fjerde kandidater til Stortinget og Sametinget på stand i gågata. Alle fikk samme utfordring – Hva vil du gjøre for mennesker med nedsatt funksjonsevne dersom du kommer inn på Stortinget/Sametinget? Dersom du går inn på NHF Nord-Norge sin facebookside finner du svarene til den enkelte representant.

SV's Torgeir Fylkesnes

FrP's Per-Willy Amundsen

NSR's Nico Valkiapää

I Finnmark fikk vi være med på Utdanningsforbundes skoledebatt i Alta. Med oss hadde vi rapporter som viser en systematisk feilutvikling der 80% av grunnskolene er utilgjengelig, 64 % av de unge med funksjonsnedsettelse fullfører ikke videregående skole og 57 % blir senere stående utenfor arbeidslivet. Politikere i panelet ble spurt om hva de ville gjøre for funksjonshemmede barn og unges utdanningsforløp dersom de kommer inn på Stortinget? Her er svarene vi fikk:

2. kandidat Finnmark Høyre Marianne Haukland: Universell utforming er en sentral nøkkel for å sikre lik adgang. Hun mener vi også at tilpasset opplæring og en sterkere kopling mot næringsliv/arbeidsplasser blir viktig.

1. kandidat Finnmark Venstre Trine Noodt: Vi må tenke målrettede tiltak, Vi må sikre en god BPA-ordning og vi må ha krav som sikrer tilsetninger av funksjonshemmede og andre som står utenfor arbeidslivet.

KrFs Vera Simonsen løfter fram universell utforming, og sier nye bygg holder mål, men det må jobbes jevnt med vedlikehold av eksisterende byggmasse. Når det gjelder undervisning trenger vi flere lærere

og inkludering i ordinærklasser. I tillegg bør man se på tverrfaglige team i klassen for å gi gode nok læringsbetingelser.

1. kandidat Finnmark SV Kirsti Bergstø sier at Norge universelt utformet 2025 må gjeninnføres. Vi må ha fokus på inkluderende skole, nok lærere og bryte ned samfunnsskapt barrierer.

3. kandidat AP Steinar Karlstrøm kjemper for stortingsplassen og lover å satse på tidlig innsats. Han vil også satse på universell utforming, og legger til at det må følge med midler. Så må vi ta barn og unge på alvor og spørre hva de vil, og bistå dem under utdanningsforløpet og inn mot praksisplasser/arbeidsplasser. Her kan man bruke insentiver/krav og støtte i forhold potensielle arbeidsplasser.

1. kandidat Finnmark FrP Bengt Rune Strifeldt åpner med å si at alle har rett til skolegang og tilpasset opplæring. Han ser begrensningene i de fysiske forholdene og foreslår "Løft for skolebygg" - men han vil ikke satse på Norge universell utforming 2025.

2. kandidat Finnmark Rødt Elisabeth Johnsen sier at universell utforming må prioriteres. Alle har lik rett til utdanning, og det må vi sørge for.

1. kandidat MDG Ørjan Ingebrigt Jensen mener at vi må jobbe med holdningsbarrierer som hindre deltakelse av mange grupper, deriblant funksjonshemmede. Videre vil han kople utdanning og praksis for å sikre bedre flyt og rekruttering.

Forarbeid til Valg 2019:

Høsten 2018 sendte vi ut forslag til partiprogram som omhandler BPA og skole til alle fylkes og kommuneparti i hele regionen. Vi har hatt oppfølgingsmøter med politikere som har invitert til det.

19. oktober 2018: Møte med Høyre. Linn (NHFU), Geirmund (NHF), Erlend (H) og Frode (NHFU)

Vi har hatt møte med Finnmark Venstres 1.kandidat, Trine Noodt. Hun mener vi mennesker har for lett for å se hindringer istedenfor muligheter. Hun vil jobbe for at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal være en naturlig del av samfunnsbildet. Hun trekker fram tre punkt som da må på plass; arbeid, BPA og UU.

Kampanje 2: NOK ER NOK – stopp raseringen av hjelpemiddelordningen:

I forbindelse med Nok er Nok sendte regionstyret, NHFU og ansatte e-poster til alle stortingsrepresentanter på Nord-Norges benken der vi inviterte de til å stemme NEI til regjeringens forslag. I tillegg har lokallag og landsforeningslag jobbet for at kommuner og fylkeskommuner skulle sende inn høringsforslaget «STOPPE RASERINGEN av hjelpemiddelordningen», og mange gjorde det. NHF sentralt jobbet fram en mal for høringssvaret, og denne malen brukte vi på alle nivå i vårt arbeid. Denne kampanjen var på landsbasis et samarbeid med politikere, Ergoterapeutforbundet og FFO, og vi fikk gjennomslag for vår sak. Stortinget stemt NEI til regjeringens forslag i desember 2017. Vi fikk flere medieoppslag, noen intervju (avis og radio) og mange leserbrev på trykk. Under hele kampanjen

oppdaterte vi saken daglig på Facebook og på vår hjemmeside. Dette ble en svært effektiv kampanje som klare å snu et flertall på Stortinget til å gå fra ja til et nei.

Kampanje 3: FN's Slagdag:

Vi markerte også 29. oktober som er verdensdagen for hjerneslag. Dette var en Facebook-kampanje hvor vi telte ned til slagdagen ved å poste fakta om hjerneslag hver dag i en uke. Formålet med denne kampanjen var å spre informasjon og skape tilslutning i omgivelsene.

Eksempel på budskap: «Viste du at 1 av 6 nordmenn vil få slag i løpet av livet? Vil du støtte slagrammede og deres pårørende? Meld deg inn her: <https://slag.no/om-oss/bli-medlem-i-lfs/> eller send sms NHF MEDLEM til 2160».

Vår erfaring er at det koster lite tid og krefter å være med på Facebook-kampanjer, og vi ser at vårt budskap når ut til et bredt publikum. Dette er noe vi anbefaler i det videre arbeidet.

Kampanje 4: FNs internasjonale dag for mennesker med nedsatt funksjonsevne 3. desember:

Formålet med denne dagen var å sette lys på rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og vi inviterte til fest og ulike aktiviteter. For å mobilisere lag og foreninger sendte vi ut 6 nyhetsbrev hvor vi lanserte ideer til hva man kan gjøre. Utover dette deltok styret i pepperkakeutdeling på torg og i gater. Noen deltok i Harstad og andre delte ut pepperkake og julekort på sine hjemplasser. I forkant av markeringen hadde NHF og NHFU juleverksted hvor vi pakket pepperkakegavene. I region Nord-Norge hadde vi markeringer 6 byer/tettsteder, noen plasser sammen med våre samarbeidspartnere (Prima Ass/Uloba). Vi inviterte også alle 87 kommuner i vår region til å være med på feiringen. Vi oppfordret til at de kunne lage en FN-sak på sin hjemmeside og fortelle hva de gjør i sin kommune for å ivareta rettighetene, eller de kunne sende en hilsen til oss på vår Facebookside. Bodø kommune ga tilbakemelding på at de tok utfordringen, men vi har ikke hatt kapasitet til å følge opp hvordan kommunene agerte på vår oppfordring. I tillegg sendte vi en oppfordring til rundt 30 bibliotek i regionen om å ha en bokutstilling på tema funksjonsnedsettelse og menneskerettigheter. Vi har heller ikke oversikt over resultatene på bibliotekoppfordringen, men vi tenker at vi uansett har fått gjort oss og FN-dagen synlig for de som har mottatt henvendelser fra oss.

PROSJEKTER:

Mentor og App – avsluttet – 40 % lønnsmidler: November 2015 fikk Norges Handikapforbund Nord-Norge innvilget til sammen kr 630 000 fra Extrastiftelsen. Målet var å etablere en mentorordning for brukerrepresentantene i Nord-Norge. I løpet av prosjektperioden ble det arrangert 2 samlinger, og vi har hatt en løpende mentorordning med 5 mentorer fordelt på de brukerrepresentantene som var med i prosjektet. Erfaringene vi ervervet underveis ble systematisert og brukt til å lage en APP som gir informasjon og inspirasjon til rådsarbeidet. APPen skal oppgraderes med nytt design til valg 2019.

Våg å vær synlig – avsluttet – 30 % lønnsmidler: Norges Handikapforbund Nord-Norge fikk 2017 innvilget 357 000 kr fra Extrastiftelsen for å arrangere workshop der formålet var å styrke mestringsfølelsen til frivillige funksjonshemmede slik at de kan være aktive talerør for sine hjertesaker og funksjonshemmedes livsvilkår. I etterkant av kurset skulle deltakerne i løpet av en 6 måneders periode også bli fulgt opp av prosessveileder. I denne perioden skulle de jobbe med å gjennomføre sine synlighetsmål. I tillegg til oppfølging, var prosessveileders oppgave å få oversikt over de frivilliges måloppnåelse, opplevelse av mestring og effekten av deres innsats.

Kurs i småhjelpemidler (Extrastiftelsen)– avsluttet: NHF Nord-Norge fikk kr 30 000 til å gi våre frivillige og andre funksjonshemmede i Bodø og Kirkenes praktisk bistand og informasjon om hvordan en kan anskaffe seg småhjelpemidler. Etter endt kursing er målsettingen at de frivillige skal bruke sin kunnskap og erfaring til kurs, aktiviteter og samarbeid/rådgivning med andre instanser som befatter seg med rehabilitering.

NHF for alle – avsluttet – 30 % lønnsmidler: Prosjektet ble opprettet for å gi et godt grunnlag i arbeidet med innføring av ny strategi i NHF. Prosjektgruppen har jobbet med hvordan NHF kan selge/synliggjøre det organisasjonen har å tilby enkeltmedlemmet. Medlemmene skulle settes i fokus, og det har også blitt lagt vekt på at dette bør gjøres på en ny/dagsaktuell måte hvor man ivaretar en yngre profil.

Prosjektet førte til konkrete forslag/tiltak innen følgende punkter:

1. Fornye og forenkle medlemsserVICEN – resultatet kan sees på vår hjemmeside
2. Modernisere medlemsfordeler - resultatet kan sees på vår hjemmeside
3. Arrangere nasjonal verveuke- resultatet kan sees på vår hjemmeside

Søknader prosjektskisser og påbegynte prosjekter:

- Ekstrastiftelsen (2018): Seksualitetsbrosjyrer – innvilget kr 180 000 - 25 % lønnsmidler
- Sparebank 1. – avslått – «Bærekraftig og meningsfull frivillighet»
- Sparebank 1 – innvilget kr 60 000 til «APPen Råd»
- Fylkeskommune (Nordland, Troms og Finnmark) - avslått
- Gjensidigestiftelsen- avslått - «Bærekraftig og meningsfull frivillighet»
- Ekstrastiftelsen «BPA – hva er det?» – innvilget kr 30 000 (2018)
- Extrastiftelsen «Hvis jeg var deg og du var meg» – innvilget kr 30 000 (2018)

VI HAR SAGT I FRA OG VÆRT SYNLIGE:

FILMPRODUKSJON:

NHF har sammen med NHFU produsert 6 videofilmer som er lagt ut på youtube. Filmene er finansiert av Extrastiftelsen. #motfordommer #nhfu #vågåværsynlig #respekt #likestilling #funkisungdommen

MEDIEOPPSLAG

1. Avis Nordland - «Protest av funksjonshemmede» - Dagny Sofie er nevnt som innleder (nov 2017).
2. Bladet Nordlys - "Ikke ødelegg verdens beste hjelpemiddel-ordning!" av Henriette Andreassen og Martine Eliasson (onsdag 1. november 2017)
3. Avis Nordland (og diverse andre nord-norske aviser) «Slipp oss til» av Barbro Holmstad og Dagny Sofie Dahl (oktober-november 2017).
4. Altaposten – «Frykter svekkelse av hjelpemiddeltilbud» Inger Svenning ble intervjuet (8. november 2017)
5. Avis Fremover – «Nok er nok» av Barbro Holmstad.
6. Bladet Nordlys - «La Anita få hverdagen tilbake» - Kirsti Fosshaug ble intervjuet (23. juni 2017).
7. Altaposten - «Vi vil bestemme over egne liv» (16. februar 2018)
8. Nye Troms - «Håper Stortinget vraker forslaget» Henriette Andreassen (1. desember 2017)
9. I Tromsø - «Jeg er lei av å føle meg som et hjelpeløst barn» Regine Norvoll (24.juni 2018)
10. Alta Radio - Kirsti ble intervjuet om hjelpemiddelordningen. (oktober 2017)
11. NRK Radio Nordland - Nestleder Gunnar Olsen ble intervjuet i forbindelse med regjeringens forslag om endring i bilstønadordningen for gruppe 2-biler. (19. juni 2018)
12. NRK Radio Troms - NHF ved Soraya er en del av morgensendingen og snakker om seksualitetsbrosjyrer. (14.juni 2018)
13. Bladet Nordlys - Soraya og seksualitetsbrosjyre (13.juni 2018)
14. Bladet Nordlys - «Frode har kjempet for saken siden 2008 – jeg vil gå på kino som andre» (12.nov 2017)
15. ITromsø - Soraya og seksualitetsbrosjyre (14. juni 2018)
16. ITromsø - «Kan bli brannheisløsning i 2018» (9. april 2018)
17. ITromsø - «Se hva som ligger på bunnen». (9. september 2018)
18. Bladet Vesterålen - Kirsti kommenterte universell utforming på ferger. (november 2018)
19. Harstad Tidene - Vi fikk oppslag om BPA og 3. desember. Vår gjest Monica Haugen (fra Harstad) frontet saken.
20. Radio Alta - Inger Svenning ble intervjuet om FN-dagen. (3. desember 2018)
21. Finnmarken - Liv E. Hammer ble fikk oppslag om Slagdagen. (oktober 2018)
22. Finnmarken - Liv E. Hammer ble intervjuet om FN-dagen (3. desember 2018)

Andre plattformer:

Facebook-posten NHF la ut om [#nokernok](#) ble tidenes mest spredte og delte (i NHF-sammenheng). Bildet og teksten som beskrev risikoen ved å overføre mer hjelpemiddelansvar til kommunene, hadde per 3. november 2017 nådd nærmere 100 000 personer, blitt likt flere enn 1300 og delt av nesten 800.

Vi har Satset ungt

BYGGE BRO MELLOM NHF OG NHFU

Tradisjonelt har det vært et skarp skille mellom NHF lokallag/landsforeningslag og NHFU. I denne perioden har vi hatt 2 brobyggingsprosjekt. 1. NHF Tromsø og NHFU sitter sammen i styret i NHF Tromsø, 2. Nok er Nok. I denne kampanjen jobbet vi skulder ved skulder. Vi har teste ut to metoder for å styrke kontakt mellom NHF (de eldre) og NHFU (de yngre). Hensikten er å få «nytt blod» inn i etablerte lokallag og landsforeningslag, og at NHFUere nær 30 år skal bli introdusert for en ny-videreførings arena hvor de kan fortsette sin interessepolitiske aktivitet. Erfaringene viser at vi lykkes best det vi har en konkret aktivitetslinje som eksempelvis kampanjen Nok er Nok.

Ung-eldre tester ut emoji

NHF Tromsø: ung-eldre i styret

Ung-eldre sammen på stand

Vi har styrket og støttet hverandre

Samarbeid med andre:

BPA-samarbeid med PRESS

Sammen med NFU og FFO

PRIDE med Uloba

Sluttord:

Endringer i samfunnet skjer for tiden i et vanvittig raskt tempo. Vi må gjøre de kloke endringene for å følge med på denne utviklingen. Vi sitter ikke med alle svarene, men vi skal vise initiativ og evne til å gå i front for å finne nye løsninger og ideer. I fellesskap med andre skal vi tenke nytt om hvordan vi kan oppnå det samfunnet som er utformet slik at alt er tilgjengelig for alle, og som er preget av et inkluderende og raust menneskesyn. Vi skal være pådrivere for gode og fremtidsrettede løsninger.

Vi gleder oss til å ta fatt på veien videre☺

Barbro Holmstad/s/

Gunnar Olsen/s/

Jan-Erik Vonheim/s/

Inger K. Svenning/s/

Terje Ellila/s/

Kirsti Fosshaug/s/